

Erkių platinamos ligos ir jų profilaktika

Vienas sunkiausių erkių platinamų ligų yra centrinės nervų sistemos uždegimas – erkinis encefalitas. Erkės viruso nešiotijos paplitusios visuose Lietuvos rajonuose.

Erkės žiemoja tarp nukritusių lapų ir nežūsta net labai šaltos žiemos metu. Jų vystymosi ciklas turi keturias stadijas (kiaušinėlis, lerva, nimfa, suaugusi erkė). Kad erkė pereitų iš vienos vystymosi stadijos į kitą, ji turi pasimaitinti gyvūno (žmogaus) krauju. Taip erkė užsikrečia erkinio encefalito virusu. Kartą užsikrėtusios, jos išlieka viruso nešiotijos visą gyvenimą.

Erkės labiausiai mėgsta drėgną aplinką, lapuočius miškus, paupius, pievas. Erkės savo aukos tyko pasislėpusios žolėje, neaukštuose krūmuose. Lietuvoje virusu užkrėstų erkių randama kolektyvinių sodų teritorijose, miškų stovyklavietėse, prie poilsio namų, paplūdimiuose, net miestų parkuose.

Erkės yra labai mažos – todėl jas ypač sunku pastebėti jei jos įsisiurbusios plaukuotoje kūno dalyje. Taip pat žmogus gerdamas nevirintą karvių ar ožkų pieną gali užsikrėsti erkinio encefalito virusu. Todėl po erkių įsisiurbimo gyventojai privalo stebėti savo sveikatą iki 35 dienų, o atsiradus negalavimo simptomams : silpnumui, mieguistumui, temperatūros pakilimui, galvos, raumenų, sąnarių skausmams, įkandimo vietoje atsiradus raudonai besiplečiančiai dėmei, privalo kreiptis į gydytoją.

Kad išvengtume erkės įsisiurbimo, dirbdami sode ar planuodami išvyką į gamtą, tinkamai apsirenkite. Apykaklė ir rankogaliai turi būti prigludę prie kūno, kelnės įkištos į batus ar kojines. Drabužius ir atviras kūno vietas rekomenduojama apipurkšti repelentais – skysčiais, atbaidančiais erkes.

Aptikus įsisiurbusę erkę, ją reikia kuo skubiau pašalinti. Erkė suimama kuo giliau ir, sukant prieš laikrodžio rodyklę, ištraukiama staigiu truktelėjimu. Įsisiurbimo vieta patepama dezinfekuojančiu tirpalu. Jei traukiant erkės galvutė liko odoje, būtina kreiptis į asmens sveikatos priežiūros įstaigą.

Apsaugoti nuo erkinio encefalito gali tik skiepai.

***Parengė: Irma Strelčiūnaitė
Visuomenės sveikatos priežiūros specialistė***